

HRVATSKI SABOR

4160

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 15. prosinca 2008. godine.

Klasa: 011-01/08-01/197

Urbroj: 71-05-03/1-08-2

Zagreb, 18. prosinca 2008.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

Članak 1.

U Zakonu o tržištu plina (»Narodne novine«, br. 40/07.), u članku 2. iza točke 1. dodaje se nova točka 2. koja glasi:

»2. bilančna skupina je skupina s jednim ili više sudionika na tržištu plina koju organizira opskrbljivač koji opskrbljuje druge opskrbljivače i/ili kupce plinom iz transportnog sustava ili koju organizira trgovac plinom, a unutar koje se uravnotežuje količina plina koja se predaje i preuzima iz transportnog sustava,«.

Dosadašnje točke 2. do 5. postaju točke 3. do 6.

U dosadašnjoj točki 6., koja postaje točka 7., iza riječi: »proizvodnja plina,« dodaju se riječi: »organiziranje tržišta plina, trgovina plinom,«.

Iza dosadašnje točke 6., koja je postala točka 7., dodaje se nova točka 8. koja glasi:

»8. energija uravnoteženja je plin koji je predan u transportni sustav ili preuzet iz transportnog sustava radi uravnoteženja transportnog sustava i distribucijskog sustava, a predstavlja razliku između nominiranih i izmjerenih količina plina predanih u transportni sustav ili preuzetih iz transportnog sustava,«.

Dosadašnje točke 7. do 22. postaju točke 9. do 24.

Iza dosadašnje točke 22., koja je postala točka 24., dodaje se nova točka 25. koja glasi:

»25. operativna zaliha je količina plina u sustavu skladišta plina koja je u vlasništvu operatora transportnog sustava i koju operator transportnog sustava predaje u transportni sustav radi uravnoteženja transportnog sustava i/ili sigurnosti opskrbe plinom,«.

Dosadašnje točka 23. do 26. postaju točke 26. do 29.

Iza dosadašnje točke 26., koja je postala točka 29., dodaje se nova točka 30. koja glasi:

»30. operator tržišta plina je pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost organiziranja tržišta plina,«.

Dosadašnje točke 27. do 41. postaju točke 31. do 45.

Iza dosadašnje točke 41., koja je postala točka 45., dodaju se nove točke 46. i 47. koje glase:

»46. trgovac plinom je pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost trgovine plinom, isključujući dobavu plina i prodaju plina krajnjem kupcu,

47. trgovina plinom je kupnja i prodaja plina, uključujući tranzit plina,«.

Dosadašnje točke 42. i 43. postaju točke 48. i 49.

Iza dosadašnje točke 43., koja je postala točka 49., dodaje se nova točka 50. koja glasi:

»50. voditelj bilančne skupine je opskrbljivač koji organizira i vodi bilančnu skupinu i koji opskrbljuje druge opskrbljivače i/ili kupce plinom iz transportnog sustava ili trgovac plinom,«.

Dosadašnja točka 44. postaje točka 51.

Članak 2.

U članku 3. stavku 3. iza riječi: »uravnoteživanje plinskog sustava,« dodaju se riječi: »pravila za korištenje operativnim zalihama,«.

Članak 3.

U članku 4. stavku 2. iza točke e) dodaje se točka f) koja glasi:

»f) trgovina plinom.«.

U stavku 3. iza točke f) dodaje se točka g) koja glasi:

»g) organiziranje tržišta plina.«

Članak 4.

U članku 5. iza točke k) dodaju se točke l) i m) koje glase:

»l) operator tržišta plina,

m) trgovac plinom.«

Članak 5.

U članku 6. stavku 2. točka a) mijenja se i glasi:

»a) Ugovor o priključenju na transportni ili distribucijski sustav, «.

U stavku 2. iza točke g) dodaju se točke h), i), j) i k) koje glase:

»h) Ugovor o prodaji plina,

i) Ugovor o plaćanju energije uravnoteženja,

j) Ugovor o prijenosu prava i obveza,

k) Ugovor o nabavi energije uravnoteženja«.

U stavku 3. prva rečenica mijenja se i glasi:

»Ugovorom o priključenju na transportni ili distribucijski sustav obvezuje se operator transportnog sustava ili operator distribucijskog sustava priključiti na svoj sustav opremu proizvođača plina ili drugog operatora plinskog sustava ili krajnjeg kupca koji se obvezuju platiti naknadu za priključenje.«

Iza stavka 9. dodaju se stavci 10., 11., 12. i 13. koji glase:

»(10) Ugovorom o prodaji plina obvezuje se opskrbljivač plinom ili trgovac plinom ili proizvođač plina opskrbiti plinom drugog opskrbljivača plinom ili trgovca plinom koji se obvezuje platiti ugovorenu cijenu. Ugovor o prodaji plina mora sadržavati uvjete opskrbe plinom, cijenu plina, vrijeme i mjesto isporuke i ugovorenu količinu plina.

(11) Ugovorom o plaćanju energije uravnoteženja obvezuje se voditelj bilančne skupine plaćati utrošenu energiju uravnoteženja operatoru tržišta plina za članove bilančne skupine. Ugovor o plaćanju energije uravnoteženja mora sadržavati način obračuna i plaćanja utrošene energije uravnoteženja bilančne skupine.

(12) Ugovorom o prijenosu prava i obveza obvezuje se voditelj bilančne skupine da će prenijeti prava i obveze iz ugovora o transportu plina, ugovora o skladištenju plina i ugovora o plaćanju energije uravnoteženja na opskrbljivača iz iste bilančne skupine koji opskrbljuje druge opskrbljivače i/ili kupce plinom iz transportnog sustava, a koje je sklopio u ime i za račun opskrbljivača koji

opskrbljuje druge opskrbljivače i/ili kupce plinom iz transportnog sustava. Ugovor o prijenosu prava i obveza mora sadržavati sve bitne elemente ugovora o transportu plina, ugovora o skladištenju plina i ugovora o plaćanju energije uravnoteženja.

(13) Ugovorom o nabavi energije uravnoteženja obvezuje se operator tržišta plina plaćati energiju uravnoteženja ponuditelju energije uravnoteženja. Ugovor o nabavi energije uravnoteženja mora sadržavati cijenu energije uravnoteženja, vrijeme i mjesto isporuke i ugovorenu količinu energije uravnoteženja.«

Članak 6.

Iza članka 9. dodaje se podnaslov »III.a OPERATOR TRŽIŠTA PLINA« te članci 9.a, 9.b i 9.c s naslovima iznad njih koji glase:

»Određivanje operatora tržišta plina

Članak 9.a

Za operatora tržišta plina u Republici Hrvatskoj određuje se tvrtka Hrvatski operator tržišta energije d.o.o., Zagreb.

Dužnosti operatora tržišta plina

Članak 9.b

Operator tržišta plina je dužan:

1. organizirati tržište plina u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina,
2. uspostaviti i osigurati razmjenu informacija s operatorom transportnog sustava i voditeljima bilančnih skupina u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina, općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom i mrežnim pravilima transportnog sustava,
3. obavljati svoju djelatnost uz poštivanje načela razvidnosti, objektivnosti i neovisnosti, pod nadzorom Agencije,
4. evidentirati ugovorne odnose s voditeljima bilančnih skupina i voditi registar članova bilančne skupine,
5. obračunavati energiju uravnoteženja zasebno za svaku bilančnu skupinu na temelju podataka koje dostavlja operator transportnog sustava,
6. objavljivati natječaje za ponuditelja energije uravnoteženja za razdoblje od jedne godine, izabrati najpovoljnijeg ponuditelja i sklopiti ugovor o nabavi energije uravnoteženja,
7. omogućiti svakodnevno prikupljanje ponuda za energiju uravnoteženja te sklapati ugovore o nabavi energije uravnoteženja na temelju prihvaćenih ponuda,

8. analizirati djelovanje tržišta plina i predlagati mjere za njegovo unapređenje.

Prava operatora tržišta plina

Članak 9.c

Operator tržišta plina ima pravo na naknadu za obavljanje poslova organiziranja tržišta plina.«

Članak 7.

U članku 11. točki 6. iza riječi: »isporuke plina,« dodaju se riječi: »upravljanje zagušenjima i uravnoteženje transportnog sustava,«.

Iza točke 7. dodaje se nova točka 8. koja glasi:

»8. nabaviti i uskladištiti plin za potrebe operativnih zaliha, sukladno pravilniku o organizaciji tržišta plina i uredbi o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom,«.

Dosadašnje točke 8. do 14. postaju točke 9. do 15.

U točki 15., koja je postala točka 16., iza riječi: »informacije« dodaju se riječi: »operatoru tržišta plina, voditelju bilančne skupine, «.

Dosadašnje točke 16. do 19. postaju točke 17. do 20.

Iza točke 19., koja je postala točka 20., dodaje se točka 21. koja glasi:

»21. voditi evidenciju svih mjesta predaje plina u transportni sustav i preuzimanja plina iz transportnog sustava. «.

Članak 8.

U članku 12. točki 3. iza riječi: »prirodnog plina« briše se zarez i dodaju se riječi: »i radi sigurnosti opskrbe u skladu s uredbom o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom,«.

Iza točke 5. dodaje se točka 6. koja glasi:

»6. uravnoteživati transportni sustav u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina. «.

Članak 9.

U članku 29. iza točke 14. dodaje se točka 15. koja glasi:

»15. na temelju dostavljenih podataka od operatora transportnog sustava izrađivati standardne dijagrame opterećenja distribucijskog područja ne uključujući kupce koji imaju godišnju potrošnju plina veću od 10 GWh ili maksimalni priključni kapacitet veći od 10 MWh/h i imaju ugrađeno mjerilo s mogućnošću bilježenja satne potrošnje plina, te ih dostavljati opskrbljivaču na zahtjev«.

Članak 10.

U članku 40. točki 3. iza riječi: »informacije« dodaju se riječi: »voditelju bilančne skupine,«.

Iza točke 16. dodaje se točka 17. koja glasi:

»17. Ukoliko je opskrbljivač ujedno i voditelj bilančne skupine dužan je, pored dužnosti od točke 1. do 16. ovoga članka, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi:

- a) davati propisane informacije operatoru tržišta plina,
- b) organizirati i voditi bilančnu skupinu, u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina i općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom,
- c) davati nominacije operatoru transportnog sustava i operatoru sustava skladišta plina te rezervirati kapacitet u ime i za račun opskrbljivača i krajnjih kupaca izravno priključenih na transportni sustav koje opskrbljuje plinom,
- d) sklopiti ugovor o plaćanju energije uravnoteženja s operatorom tržišta plina,
- e) plaćati energiju uravnoteženja operatoru tržišta plina na temelju sklopljenog ugovora,
- f) raspodjeljivati trošak energije uravnoteženja na opskrbljivače i krajnje kupce izravno priključene na transportni sustav koje opskrbljuje plinom koji su odgovorni za nastalu neravnotežu.«.

Članak 11.

U članku 41. iza točke 6. dodaje se točka 7. koja glasi:

»7. Ukoliko je opskrbljivač ujedno i voditelj bilančne skupine, pored prava od točke 1. do 6. ovoga članka, ima pravo:

- a) koristiti, po reguliranim cijenama, usluge operatora tržišta plina, na temelju sklopljenih ugovora,
- b) obračunavati i raspodjeljivati trošak energije uravnoteženja i trošak korištenja usluga operatora transportnog sustava, operatora sustava skladišta plina i operatora tržišta plina na opskrbljivače i krajnje kupce izravno priključene na transportni sustav koje opskrbljuje plinom.«.

Članak 12.

Iza članka 41. dodaje se podnaslov »VIII.a TRGOVAC « te članci 41.a. i 41.b s naslovima iznad njih koji glase:

»Dužnosti trgovca plinom

Članak 41.a

Trgovac plinom je dužan:

1. imati dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti trgovine prirodnim plinom,
2. obavljati djelatnost trgovine plinom na siguran, pouzdan i učinkovit način, u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina, općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom i uredbom o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom,
3. davati propisane informacije operatoru tržišta plina, operatoru transportnog sustava, operatoru sustava skladišta plina i operatoru terminala za UPP, radi pouzdanog, sigurnog i učinkovitog funkcioniranja i razvoja međusobno povezanih sustava,
4. organizirati i voditi bilančnu skupinu, u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina i općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom,
5. davati nominacije operatoru transportnog sustava i operatoru sustava skladišta plina te rezervirati kapacitet u ime i za račun opskrbljivača koji su članovi iste bilančne skupine kao i trgovac plinom,
6. sklopiti ugovor o plaćanju energije uravnoteženja s operatorom tržišta plina,
7. plaćati energiju uravnoteženja operatoru tržišta plina na temelju sklopljenog ugovora,
8. raspodjeljivati trošak energije uravnoteženja na opskrbljivače koji su članovi iste bilančne skupine kao i trgovac plinom, a odgovorni su za nastalu neravnotežu,
9. trgovati plinom na temelju sklopljenih ugovora,
10. prilikom proglašenja kriznog stanja i radi sprečavanja nastanka kriznog stanja, pridržavati se uputa dispečerskog, odnosno upravljačkog centra odgovarajućeg operatora,
11. osigurati podudarnost količine plina koju preuzme iz plinskog sustava s količinom plina koju je predao u plinski sustav, u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina, općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom, pravilima korištenja sustava skladišta plina, pravilima korištenja terminala za UPP i drugim posebnim propisima,
12. dostavljati operatoru transportnog sustava propisane podatke o svim sklopljenim ugovorima o prodaji plina,
13. najkasnije do 31. siječnja tekuće godine dostaviti ministru izvješće o ostvarenju sigurnosti opskrbe u protekloj kalendarskoj godini, u skladu s uredbom o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom.

Prava trgovca plinom

Članak 41.b

Trgovac plinom ima pravo:

1. trgovati plinom sa svim sudionicima na tržištu plina, izuzev povlaštenih i tarifnih kupaca,
2. koristiti, po reguliranim cijenama, usluge operatora tržišta plina, usluge operatora transportnog sustava, operatora sustava skladišta plina te usluge operatora terminala za UPP, na temelju sklopljenih ugovora,
3. na pristup mreži proizvodnih plinovoda, transportnom sustavu, sustavu skladišta plina, uključujući pristup operativnoj akumulaciji, u skladu s ovim Zakonom, pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina, općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom i uredbom o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom,
4. obračunavati i raspodjeljivati trošak energije uravnoteženja i trošak korištenja usluga operatora transportnog sustava, operatora sustava skladišta plina i operatora tržišta plina na opskrbljivače koji su članovi iste bilančne skupine kao i trgovac plinom.«.

Članak 13.

U članku 61. stavku 1. iza podstavka 10. dodaje se novi podstavak 11. koji glasi:

»– ne izrađuje standardne dijagrame opterećenja distribucijskog područja, suprotno članku 29. točki 15. ovoga Zakona,«.

Dosadašnji podstavci 11. do 15. postaju podstavci 12. do 16.

Članak 14.

U članku 65. stavku 1. iza podstavka 11. dodaju se novi podstavci 12.,13. i 14. koji glase:

»– ne daje propisane informacije voditelju bilančne skupine, operatoru transportnog sustava, operatoru distribucijskog sustava, operatoru sustava skladišta plina i operatoru terminala za UPP, suprotno članku 40. točki 3. ovoga Zakona,

– ne daje propisane informacije operatoru tržišta plina, ako je ujedno i voditelj bilančne skupine, suprotno članku 40. točki 17. podtočki a) ovoga Zakona,

– ne organizira i vodi bilančnu skupinu, u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina i općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom, ako je ujedno i voditelj bilančne skupine, suprotno članku 40. točki 17. podtočki b) ovoga Zakona.«.

Dosadašnji podstavak 12. postaje podstavak 15.

Članak 15.

Iza članka 65. dodaje se članak 65.a koji glasi:

»Članak 65.a

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj trgovac plinom koji:

- ne daje propisane informacije operatoru tržišta plina, operatoru transportnog sustava, operatoru sustava skladišta plina i operatoru terminala za UPP, radi pouzdanog, sigurnog i učinkovitog funkcioniranja i razvoja međusobno povezanih sustava, suprotno članku 41.a točki 3. ovoga Zakona,
- ne organizira i vodi bilančnu skupinu, u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina i općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom, suprotno članku 41.a točki 4. ovoga Zakona,
- ne trguje plinom na temelju sklopljenih ugovora, suprotno članku 41.a točki 9. ovoga Zakona,
- ne pridržava se uputa dispečerskog, odnosno upravljačkog centra odgovarajućeg operatora, u slučaju proglašenja kriznog stanja, suprotno članku 41.a točki 10. ovoga Zakona,
- ne dostavlja operatoru transportnog sustava propisane podatke o svim sklopljenim ugovorima o prodaji plina, suprotno članku 41.a točki 12. ovoga Zakona,
- ne izradi i dostavi ministru izvješće o ostvarenju sigurnosti opskrbe u protekloj kalendarskoj godini, u skladu s uredbom o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom, suprotno članku 41. a točki 13. ovoga Zakona,
- ne osigura Agenciji pristup poslovnim knjigama, suprotno članku 52. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba trgovca plinom.

(3) Trgovcu plinom koji je počinio dva prekršaja ili je u razdoblju od godine dana ponovio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi trgovca plinom može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti odgovorne osobe do godine dana.«

Članak 16.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 310-05/08-01/01

Zagreb, 15. prosinca 2008.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r.